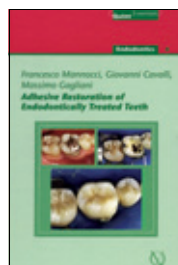

*F. Mannocci, G. Cavalli og
M. Gagliani:*

Adhesive restoration of endodontically treated teeth

Dette er en bok i serien Quintessentials of Dental Practice, den fjerde av disse som har et endodontisk tema. Redaktøren for endodontibøkene er John Whitworth, som er viden kjent for sin gode evne til å formidle faget. Dette reflekteres i denne boken, som er forbilledlig

klar, oversiktlig, og svært pedagogisk lagt opp.

I åtte kapitler gjennomgås prinsipper for rotbehandling og kassuseleksjon, grunnleggende aspekter ved adhesjon av resiner til dentin, resinbaserte stiftsystemer, kliniske problemstillinger knyttet til adhesive stifter og restaureringer, samt problemer ved revisjon av rotfyllinger med adhesive fyllinger/kroner.

Kapitlene er strukturert med en innledende målbeskrivelse for delemnet, som gjør det klart hva som omhandles og hva man bør sitte igjen med etter at kapitlet er lest/studert. Det er et rikholdig utvalg av illustrasjoner; alle er av høy kvalitet og gir i de fleste tilfeller god støtte til teksten. I noen kapitler anvendes tekstbokser med kontrastfarge for spesielt viktige elementer; dette øker også læringsutbyttet.

Det vises til prinsipper og praksis for bruk av adhesive restaureringer som sammenfaller med hva vi er vant til. Som endodontist er man spesielt fornøyd med at det legges vekt på at den koronale restaureringen må baseres på tenner med rotfyllinger av høy kvalitet, og at kofferdam fremheves som rutine for alle prosedyrer med adhesive teknikker. Boken gjør også tydelig rede for forskjellene i dentinets struktur i rotkanalen sammenlignet med koronalt dentin under fyllinger, og det forklares hvordan geometrien i en rotkanal gjør det vanskelig å oppnå adhesjon i hele periferien av fyllingen/stiften.

Ulike adhesjonsteknikker gjennomgås kortfattet, men presist, og det gis steg-for-steg anvisninger for koronale, adhesive fyllinger med og uten stift.

Ett kapittel tar for seg kronefremstilling på rotfylte tenner. Her er en nyttig diskusjon om kravene til gjenværende tannsubstans/konus for de ulike kronetyperne. De ulike stifttypene er viet ett kapittel; her er det også kortfattet tekst og illustrasjoner som klart illustrerer både prinsipper og praktisk gjennomføring. Det første er viktigst; utbudet av stifttyper er stort og økende, så det kan være av begrenset verdi å fokusere på noen spesielle produkter. En særlig omtale av årsaker til mislykkede adhesive restaureringer er nyttig, og underbygger betydningen av kassuseleksjon og av at man følger de tekniske prosedyrene under fremstilling av restaureringene.

Hvert kapittel har referanser, om enn få og av noe varierende relevans og kvalitet.

Det er som nevnt en liten bok med allmennpraktikeren som målgruppe. For den avanserte kliniker eller spesialist er det nok andre kilder som er langt mer omfattende og detaljerte, men boken skal gjerne anbefales til dem som med begrenset erfaring ønsker å orientere seg i feltet.

Dag Ørstavik

*London: Quintessence Publishing Co. Ltd;
2008. 130 sider. ISBN: 978-1-85097-135-1.*

Dag Ørstavik and Thomas Pitt Ford: **Essential endontology** *Prevention and treatment of apical periodontitis (second edition)*

Det er to veletablerte odontologer med solid bakgrunn i forskning og klinikk som er redaktører/medforfattere av denne andrettgaven. De har samlet en rekke velrenomerte forfattere i 14 kapitler, der de selv bidrar i fire av kapitlene.

Dette er en bok som vektlegger biologiske aspekter ved apikale periodontitter og hvilke konsekvenser dette har for den kliniske delen, heller enn endodontiske teknikker og endodontiske materialer.

Målgruppen for boken er både spesialister i endodonti, spesialistkandidater i endodonti og den interesserte allmennpraktiker.

I endodontien står kunnskap om apikale periodontitter sentralt. I vital-kasus handler det om å forebygge en kontaminering av rotkanalsystemet og derved utviklingen av en apikal periodontitt, i nekrosekasus handler det i de aller fleste tilfeller om å bekjempe en allerede eksisterende infeksjon. Med dette som utgangspunkt har redaktørene på en glimrende måte disponert boken. Bidragsyterne belyser fra ulike innfallsvinkler det forskningen entydig har vist, nemlig mikrobenes avgjørende betydning for utviklingen av apikale periodontitter. Referanselistene etter hvert kapittel er uttømmende, men er noen referanser vel gamle?

Boken egner seg godt som lærebok, som oppslagsverk og som fordypningslitteratur til annen basiskunnskap, da kapitlene hver for seg står på «egne ben». Allikevel henger de logisk sammen. Det er helt tydelig lagt ned mye arbeid i innholdsfortegnelsen og kapitelsekvens, og bare ved å studere denne får leseren en god oversikt over emnet.

Alle kapitlene har en introduksjon, og de fleste avslutter med en konklusjon. Dette er en oppbygging som gjør det enkelt å orientere seg raskt, særlig de konkluderende bemerkningene er gjennomgående kortfattet og velformulerte.

Noen kapitler kan være vanskelig tilgjengelige, eksempelvis kapittel 3 som omhandler immunopatologiske aspekter ved pulpale og periapikale inflammasjoner. Der går forfatterne i detalj inn på kjemiske mediatorer så som cytokiner, chemokiner, neuropeptider osv. Selv om dette nok er et kapittel for spesielt interesserte, hører det absolutt med i et slikt helhetlig bokverk om emnet.

Boken er godt illustrert både med skjematiske illustrasjoner, kliniske bilder, røntgenbilder og ikke minst gode mikroskopiske/histologiske gjengivelser, eksempelvis i kapittel 4. Noen av illustrasjonene i kapittel 7 kunne med fordel vært bedre.